

Obsah

Autoři	27
Předmluva k prvnímu vydání	29
Předmluva ke druhému, doplněnému a opravenému vydání	30
1 ČESKÁ PSYCHIATRIE NA PŘELOMU STOLETÍ (C. Höschl, J. Libiger)	31
Zdroje a směřování české psychiatrie	32
Česká psychiatrie pro 21. století	36
2 NEUROVĚDNÍ ZÁKLADY PSYCHIATRIE	39
2.1 Neuroanatomie (P. Petrovický)	40
2.1.1 Telencephalon – koncový mozek	40
Bazální část telencephalon	40
Dorzální část telencephalon	40
Mediální část telencephalon – lamina epithelialis	41
2.1.2 Bazální ganglia	41
Corpus striatum	41
Globus pallidus – pallidum a substantia innominata	42
Nucleus amygdalae – amygdala	43
Clastrum	43
2.1.3 Mozková kůra	44
Hlavní zářezy, laloky a gyry	44
Vnitřní stavba kůry	44
Korová centra a oblasti	49
Bílá hmota hemisféry	51
2.1.4 Spoje bazálních ganglií	52
Hlavní okruh bazálních ganglií	52
Vedlejší okruhy bazálních ganglií	53
2.1.5 Limbický systém	55
Hipokampální okruhy	56
Amygdalární okruhy	57
Přidružené limbické struktury	59
Literatura	60
2.2 Funkční systémy lidského mozku (F. Koukolík)	60
2.2.1 Vnímání a poznávání	61
2.2.2 Paměť	62
2.2.3 Jazyk a řeč	63
2.2.4 Motorika a praxe	64
2.2.5 Vědomí a orientovaná pozornost	64
2.2.6 Emotivita	64
2.2.7 Řídící (exekutivní) funkce	65
Literatura	65
2.3 Neurofyzilogie (P. Jirounek)	66
2.3.1 Nervové buňky	66
Membránový potenciál	68
Vznik a vedení nervového vzruchu	68
Šíření vzruchu, typy nervových vláken u obratlovců a jejich klasifikace	69
2.3.2 Synapse a synaptický přenos	70
Modulace účinnosti synapsí	70
2.3.3 Vlastnosti a funkce neurogliových buněk	71
Regulace extracelulárního K ⁺ během elektrické aktivity	72
Vápníková signalizace	72
Přísun metabolických substrátů neuronům	73
Modulace synaptického přenosu	74
Literatura	75

2.4	Neurologie (<i>E. Růžička</i>)	75
2.4.1	Předmět oboru neurologie	75
2.4.2	Diagnostika	75
	Neurologické vyšetření	75
2.4.3	Vybrané neurologické syndromy blízké oboru psychiatrie	76
	Poruchy vědomí	76
	Korové syndromy	76
	Extrapyramidové poruchy hybnosti.....	79
	Epilepsie	82
	Bolesti hlavy (cefalea, cefalgie)	83
2.4.4	Psychiatrická symptomatologie u dalších neurologických onemocnění	83
	Literatura	84
2.5	Spánek a bdělost (<i>M. Matoušek</i>)	84
2.5.1	Terminologie	84
2.5.2	Biologický význam spánku	84
2.5.3	Základní spánkový výzkum	85
2.5.4	Neuroanatomie spánku	85
2.5.5	Neurochemie spánku	85
2.5.6	Spánkové rytmy	86
2.5.7	Spánková stadia	87
2.5.8	Vyšetřování spánku a bdělosti	87
	Závěr	89
	Literatura	89
3	BIOLOGICKÉ OBORY V PSYCHIATRII	91
3.1	Teorie živých systémů (<i>A. Markoš</i>)	92
3.1.1	O jaké „zákony fyziky a chemie“ vlastně jde?	92
3.1.2	Novodobý vitalismus	93
3.1.3	Hermeneutika živého	96
	Literatura	96
3.2	Genetika (<i>A. Alda</i>)	97
3.2.1	Postup při genetických studiích nemocí a behaviorálních znaků	97
3.2.2	Identifikace genů přispívajících k etiologii nemocí nebo ovlivňujících behaviorální znaky	99
	Literatura	101
3.3	Obecná psychofarmakologie (<i>J. Švestka</i>)	102
3.3.1	Farmakodynamika psychofarmak	102
	Ovlivnění funkce receptorů	102
	Neurotransmitery – monoaminy a acetylcholin	104
	Aminokyseliny	110
	Adenosin a purinové receptory	113
	Neuropeptidy	113
	Neurotrofní faktory	115
	Oxid dusnatý (NO)	116
	Oxid uhelnatý (CO)	116
	Intracelulární přenos nervového signálu v CNS	116
	Terciární poslové a geny časné odpovědi	120
3.3.2	Farmakokinetika psychofarmak	120
	Absorpce	120
	Distribuce	121
	Metabolizace	121
	Eliminace – exkrece	123
	Hlavní faktory ovlivňující farmakokinetiku psychofarmak	123
	Literatura	124
3.4	Chronobiologie (<i>C. Höschl</i>)	125
	Literatura	131
3.5	Psychoneuroendokrinologie (<i>J. Horáček, C. Höschl</i>)	131
3.5.1	Hypotalamus a neuroendokrinní regulace	131
	Hypotalamická kontrola sekrece hormonů hypofýzy	132

11.5.1	Genetické nálezy	374
11.5.2	Morfologické nálezy a schizofrenie	378
11.5.3	Biochemické nálezy u schizofrenie	379
11.5.4	Nálezy v oblasti elektrofyziologie	385
11.5.5	Nálezy zobrazovacími metodami	388
11.5.6	Experimentální a počítačové modely schizofrenního onemocnění	391
11.5.7	Nálezy v oblasti sociální a psychologické	393
11.5.8	Neurokognitivní funkce	395
11.6	Velké teorie schizofrenie	396
11.6.1	Evoluční teorie onemocnění schizofrenií	396
11.6.2	Neurovývojový a neurodegenerativní model vzniku schizofrenie	397
11.6.3	Teorie funkčního rozpojení	399
11.7	Léčba	401
11.7.1	Léčba akutní ataky nebo relapsu schizofrenie	401
11.7.2	Léčba chronického onemocnění a udržovací farmakoterapie schizofrenie	403
11.7.3	Léčba na terapii rezistentního onemocnění	405
11.7.4	Predikce	405
11.7.5	Psychoterapeutické a sociálně terapeutické intervence, týmová práce	406
11.8	Pracovní posuzování a právní problematika spojená se schizofrenií	407
11.9	Stigma	408
11.10	Schizoafektivní porucha	410
Závěr		410
Literatura		411
12	PARANOIDNÍ PORUCHY (R. Balon)	413
12.1	Porucha s bludy a jiné vleklé poruchy s bludy	414
12.1.1	Výskyt	414
12.1.2	Historie, klasifikace	414
12.1.3	Etiologie	414
12.1.4	Klinický obraz, průběh, formy	414
12.1.5	Diferenciální diagnóza	416
12.1.6	Léčba	416
12.2	Indukovaná porucha s bludy	417
Literatura		417
13	PORUCHY NÁLADY (AFEKTIVNÍ PORUCHY) (C. Höschl)	419
13.1	Historie a vymezení pojmu	420
13.2	Neuroanatomie a neurofyziologie	423
13.2.1	EEG a spánek	423
13.2.2	Elektromyografie	424
13.2.3	Zobrazovací metody	424
13.3	Biochemie a psychofarmakologické paradigma	424
13.3.1	Katecholaminová hypotéza	424
	Noradrenergický systém	426
	Serotonergický systém	427
13.3.2	Desenzibilizační hypotéza	427
13.3.3	Dysregulační hypotéza	428
13.3.4	Ostatní systémy	428
	Dopaminergický systém	428
	Cholinergický systém	428
	GABA	428
	Endorfiny	428
	Kortikoliberin (CRH)	429
	Látka P	429
13.3.5	Molekulární a buněčná hypotéza deprese	429

13.4	Genetika (<i>M. Alda</i>)	431
13.5	Imunologie	433
13.6	Chronobiologie afektivních poruch	433
	Sezonní afektivní porucha	434
	Premenstruační syndrom	434
13.7	Etologie a farmakoetologie deprese	435
13.8	Vývojové aspekty onemocnění	436
13.9	Psychologie a sociologie deprese	436
13.9.1	Psychologie (<i>spoluautorka E. Libigerová</i>)	436
	Psycholinguvistické hypotézy	436
	Psychoanalýza	436
	Kognitivní model deprese	437
	Testy	438
	Psychoterapie	438
13.9.2	Sociologie	439
13.10	Klinický obraz	442
13.10.1	Výskyt a průběh	443
	Prevalence	444
	Průběh	444
13.10.2	Sebevražda	445
13.11	Diagnostika	446
13.11.1	DSM-IV	446
	Zkrácená kritéria pro velkou depresivní epizodu	446
	Zkrácená kritéria pro manickou epizodu	446
	Zkrácená kritéria pro dystymní poruchu	446
13.11.2	MKN-10	447
	Manická fáze (F30)	447
	Bipolární afektivní porucha (F31)	448
	Depresivní fáze (F32)	448
	Periodická (rekurentní) depresivní porucha (F33)	449
	Trvalé poruchy nálady (afektivní poruchy) (F34)	450
	Jiné poruchy nálady (afektivní poruchy) (F38)	451
	Nespecifikovaná porucha nálady (afektivní porucha) (F39)	451
13.12	Léčba	452
13.12.1	Farmakoterapie	453
	Vodítka k farmakoterapii deprese	453
	Vodítka k farmakoterapii psychotické deprese	454
	Vodítka k farmakoterapii bipolární deprese	454
	Vodítka k farmakoterapii mánie	454
	Vodítka k farmakoterapii smíšeného stavu a dysforické mánie	456
	Vodítka k tymoprofylaxii bipolární poruchy	456
13.12.2	Elektrokonvulze	458
13.12.3	Fototerapie	458
13.12.4	Psychoterapie deprese	458
	Kognitivně-behaviorální psychoterapie	459
	Interpersonální psychoterapie	459
	Manželská terapie	459
	Krátká dynamická psychoterapie	459
	Rogersovská psychoterapie	459
13.12.5	Psychoedukace	459
13.13	Posuzování	459
	Literatura	463
14	ORGANICKÉ DUŠEVNÍ PORUCHY (<i>R. Jiráček</i>)	467
14.1	Demence	468
14.1.1	Definice demence	468
14.1.2	Rozdělení demencí	469

	Demence atroficko-degenerativního původu	470
	Symptomatické (sekundární) demence	480
	Demence dětského a adolescentního věku	485
14.2	Organický amnestický syndrom	486
14.3	Deliria	487
14.3.1	Diagnostika a diferenciální diagnostika	488
14.3.2	Etiologie	488
14.3.3	Léčba	488
14.4	Další organicky a somatogenně podmíněné psychické poruchy	489
	Literatura	492
15	NEUROTICKÉ PORUCHY	493
15.1	Úzkostné poruchy (J. Praško)	494
15.1.1	Fobické úzkostné poruchy	494
	Agorafobie (F40.0)	494
	Sociální fobie (F40.1)	496
	Specifické fobie (F40.2)	498
15.1.2	Jiné úzkostné poruchy	500
	Panická porucha (F41.0)	500
	Generalizovaná úzkostná porucha (F41.1)	503
	Smíšená úzkostně-depresivní porucha (F41.2)	505
15.2	Obsedantně-kompulzivní porucha (J. Kosová)	506
15.2.1	Historie	506
15.2.2	Epidemiologie	507
15.2.3	Etiologie	507
	Psychologické mechanismy	507
	Behaviorální faktory	507
	Nálezy zobrazovacích metod	508
	Biochemické nálezy	508
	Genetika	509
	Imunologické nálezy	509
15.2.4	Klinické charakteristiky	509
	Diagnostická kritéria MKN-10	510
	Diferenciální diagnostika	510
	Komorbidita	510
15.2.5	Průběh a prognóza	510
	Spektrum obsedantně-kompulzivní poruchy (OCS)	510
15.2.6	Léčba	511
	Kognitivně-behaviorální terapie (KBT)	511
	Farmakoterapie	511
	Literatura	512
15.3	Reakce na závažný stres a poruchy přizpůsobení (J. Praško)	513
	Akutní reakce na stres (F43.0)	513
	Posttraumatická stresová porucha (F43.1)	514
	Poruchy přizpůsobení (F43.2)	518
15.4	Dissociativní (konverzní) poruchy (J. Praško)	520
	Dissociativní amnézie (F44.0)	520
	Dissociativní fuga (F44.1)	521
	Dissociativní stupor (F44.2)	521
	Trans a stavy posedlosti (F44.3)	521
	Dissociativní poruchy motoriky (F44.4)	522
	Dissociativní křeče (F44.5)	522
	Dissociativní porucha citlivosti a poruchy senzoričné (F44.6)	522
	Jiné dissociativní (konverzní) poruchy (F44.8)	522
15.5	Somatoformní poruchy (J. Praško)	523
	Somatizační porucha (F45.0)	523
	Hypochondrická porucha (F45.2)	525
	Dysmorfofobie	529

	Somatoformní vegetativní dysfunkce (F45.3)	530
	Přetrvávající somatoformní bolestivá porucha (F45.4)	533
15.6	Jiné neurotické poruchy (J. Praško)	535
	Neurastenie (F48.0)	535
	Depersonalizační a derealizační syndrom (F48.1)	537
	Literatura	538
16	PORUCHY OSOBNOSTI	539
16.1	Poruchy osobnosti (R. Balon)	540
16.1.1	Definice	540
	Poruchy osobnosti versus změny osobnosti	541
16.1.2	Historie	541
	Problémy klasifikace osobnosti	543
16.1.3	Epidemiologie poruch osobnosti	544
16.1.4	Etiologie poruch osobnosti	544
16.1.5	Komorbidity	545
16.1.6	Diagnostika a diferenciální diagnostika, vyšetřovací testy	546
16.1.7	Teorie a definice osobnosti ve vztahu ke klinické praxi a léčbě	546
16.1.8	Základní principy léčby poruch osobnosti	547
16.1.9	Specifické poruchy osobnosti: klinický obraz, průběh, formy	547
	Všeobecná diagnostická kritéria pro poruchy osobnosti podle DSM-IV	547
	Trs A – podivní, excentricí	548
	Trs B – afektovaní, emotivní, dramatičtější	550
	Trs C – úzkostní, uhybaví, ustrašení	553
	Literatura	555
16.2	Psychoterapie poruch osobnosti (J. Praško)	556
16.2.1	Podpůrná psychoterapie	556
16.2.2	Psychoanalytická psychoterapie	557
16.2.3	Skupinová psychoterapie	557
16.2.4	Kognitivně-behaviorální terapie	557
	KBT – konceptualizace poruch osobnosti	558
	Metody kognitivní restrukturalizace	561
	Literatura	562
16.3	Symptomatická farmakologická léčba poruch osobnosti (J. Kosová)	563
16.3.1	Agresivita/impulzivita	563
16.3.2	Afektivní příznaky	564
16.3.3	Chronická úzkost	565
16.3.4	Kognitivně-percepční poruchy	565
	Literatura	565
17	PŘEDSTÍRÁNÁ (FAKTITIVNÍ) PORUCHA (J. Praško)	567
	Diagnostická kritéria MKN-10	568
	Epidemiologie	568
	Etiologie a patogeneze	568
	Průběh a prognóza	569
	Diferenciální diagnóza	569
	Přidružené rysy	569
	Léčba	569
	Literatura	570
18	NÁVYKOVÉ PORUCHY (K. Nešpor)	571
18.1	Duševní poruchy a poruchy chování vyvolané účinkem psychoaktivních látek	572
18.1.1	Vymezení pojmu „psychoaktivní látka“	572
18.1.2	Akutní intoxikace (F1x.0)	572
18.1.3	Škodlivé užívání (F1x.1)	574
18.1.4	Syndrom závislosti (F1x.2)	575
18.1.5	Odvýkací stav (F1x.3) a odvykací stav s deliriem (F1x.4)	579
18.1.6	Psychotická porucha (tzv. toxická psychóza) (F1x.5)	581

18.1.7	Amnestický syndrom včetně Korsakovova syndromu vyvolaného psychoaktivní látkou (F1x.6)	582
18.1.8	Reziduální stav a psychotická porucha s pozdním začátkem (F1x.7)	583
18.1.9	Některé další poruchy vyvolané psychoaktivními látkami	583
18.2	Některé návykové a impulzivní poruchy	583
18.2.1	Patologické hráčství (F63.0)	583
18.2.2	Další návykové poruchy	584
18.2.3	Přechody mezi návykovými problémy	585
18.2.4	„Dvoji diagnóza“	585
18.3	Návykové poruchy u specifických populací	586
18.3.1	Návykové poruchy u dospívajících	587
18.3.2	Návykové poruchy ve stáří	587
18.3.3	Návykové poruchy u žen	588
18.3.4	Etnické menšiny a cizinci	590
18.3.5	Návykové poruchy u homosexuálních pacientů	590
18.4	Prevence návykových poruch	590
18.4.1	Prevence obecně	590
18.4.2	Prevence u lékařů a dalších zdravotnických pracovníků	591
	Literatura	592
19	SEXUÁLNÍ PORUCHY (S. Brichtín)	593
19.1	Sexuální dysfunkce	594
	Nedostatek nebo zráta sexuální touhy (F52.0)	594
	Odpor k sexu a nedostatek sexuální slasti (F52.1)	595
	Selhání genitální odpovědi (F52.2)	595
	Dysfunkční orgasmus (F52.3)	596
	Předčasná ejakulace (F52.4)	597
	Neorganický vaginizmus (F52.5)	597
	Neorganická dyspareunie (F52.6)	597
	Hypersexualita (F52.7)	598
19.2	Poruchy pohlavní identity	598
	Transsexualizmus (F64.0)	598
	Transvestitizmus dvojí role (F64.1)	599
	Porucha pohlavní identity v dětství (F64.2)	599
19.3	Poruchy sexuální preference – parafie (F65)	599
	Fetišizmus (F65.0)	601
	Fetišistický transvestitizmus (F65.1)	601
	Exhibicionizmus (F65.2)	601
	Voyeurství (F65.3)	601
	Pedofilie (F65.4)	601
	Sadomasochizmus (F65.5)	602
	Patologická sexuální agresivita, frotérství, tušérství, telefonní skatologie (F65.8) ...	602
	Egodystonická homosexualita (F66.1)	603
	Literatura	603
20	BEHAVIORÁLNÍ MEDICÍNA (R. Honzák)	605
	Literatura	608
21	PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY (H. Papežová)	609
21.1	Historie	610
21.2	Epidemiologie	610
21.3	Etiopatogeneze	611
21.4	Diagnostická kritéria	613
	Mentální anorexie (F50.0)	613
	Mentální bulimie (F50.2)	614
	Atypická mentální anorexie (F50.1), atypická mentální bulimie (F50.3)	614

	Přejídání spojené s jinými psychickými poruchami (F50.4)	614
	Zvracení spojené s jinými psychickými poruchami (F50.5)	614
	Jiné poruchy jídla (F50.8)	614
21.5	Diferenciální diagnóza	614
21.6	Klinický obraz	615
21.7	Komorbidity	615
21.8	Průběh a prognóza	615
21.9	Léčba	617
	Literatura	620
22	PORUCHY SPÁNKU (K. Šonka)	621
22.1	Vyšetření	622
22.2	Choroby spánku a bdění	623
	22.2.1 Nadměrná denní spavost	623
	22.2.2 Narkolepsie	624
	22.2.3 Spánkový apnoický syndrom	624
	22.2.4 Nespavost	625
	22.2.5 Syndrom neklidných nohou a periodické pohyby končetinami ve spánku	626
	22.2.6 Poruchy cirkadiánního rytmu	627
	22.2.7 Parasomnie	627
	22.2.8 Poruchy spánku u poruch nálady	628
	22.2.9 Poruchy spánku u úzkostných poruch	628
	Literatura	629
23	PSYCHIATRIE A MEDICÍNA	631
23.1	Liaison (konzultační) psychiatrie (R. Honzák)	632
	Literatura	634
23.2	Rozhodování praktického lékaře (C. Höschl)	634
	Literatura	634
23.3	Organizace psychiatrické péče (P. Baudiš)	636
	Ambulantní péče	636
	Intermediární péče	637
	Lůžková péče	637
23.4	Komunitní péče (J. Pfeiffer)	637
	23.4.1 Definice a vymezení pojmu	637
	23.4.2 Historie	637
	23.4.3 Základní principy	638
	23.4.4 Specifické komunitní služby	638
	Krizové služby a domácí léčení	639
	Denní centra a denní stacionáře	639
	Podpora v bydlení	640
	Podpora v práci	640
	23.4.5 Výzkum efektivity komunitní péče	641
	Literatura	641
23.5	Svépomocné programy (L. Motlová)	642
	Literatura	642
24	KRIZOVÉ STAVY SPOJENÉ S NÁSILÍM (R. Balon)	643
24.1	Sebevražda (suicidium)	644
	24.1.1 Definice, demografie, rizikové faktory	644
	24.1.2 Klinické vyšetření a ohodnocení rizika sebevraždy	645
	24.1.3 Opatření v případě sebevražedného jednání či zvýšeného rizika sebevraždy	646
	24.1.4 Prevence sebevraždy	647
24.2	Vražda	647

24.2.1	Definice, demografie, rizikové faktory	647
24.2.2	Klinické vyšetření a hodnocení rizika vražedného chování	647
24.2.3	Opatření v případě vražedného úmyslu	648
24.3	Znásilnění	648
	Literatura	649

25 PSYCHOTERAPIE 651

25.1	Psychoanalytická léčba (V. Mikota)	652
25.1.1	Přenos – pohled analytika	653
25.1.2	Zvláštní formy přenosu	654
25.1.3	Narcistické přenosy	655
25.1.4	Léčebné spojenectví	656
25.1.5	Protipřenos	658
25.1.6	Odpor	659
25.1.7	Agování	660
25.1.8	Interpretace a jiné zásahy analytika	660
	Propracování	662
25.1.9	Závěrečný přehled	662
	Literatura	663
25.2	Kognitivně-behaviorální terapie (J. Praško)	663
25.2.1	Vývoj KBT	663
	Experimentální modely	663
	Teorie sociálního učení	664
	Integrace kognitivní a behaviorální terapie	664
25.2.2	Základní rysy KBT	664
25.2.3	Terapeutický vztah v KBT	664
25.2.4	Struktura KBT	665
	Orientační vyšetření	665
	Podrobné vyšetření	665
	Behaviorální, kognitivní a funkční analýza problému	665
	KBT: formulace případu, stanovení problémů a cílů	666
	Vytvoření terapeutického plánu	667
	Ukončení terapie	667
25.2.5	Metody KBT	667
	Behaviorální strategie	667
	Kognitivní strategie	670
	Komplexní programy	674
25.2.6	Praktické uplatnění KBT	676
	Literatura	676
25.3	Logoterapie (J. Praško)	676
25.3.1	Obraz člověka v logoterapii	676
25.3.2	Noogenní poruchy zdraví	677
25.3.3	Terapeutický vztah v logoterapii	677
25.3.4	Cíl a změna v logoterapii	678
25.3.5	Terapeutické metody v logoterapii	678
	Literatura	679
25.4	Skupinová psychoterapie (J. Praško)	680
25.4.1	Stručně z historie	680
25.4.2	Základní ideje skupinové psychoterapie	680
25.4.3	Praktické použití	680
25.4.4	Základní přístupy	681
	Psychoanalytické pojetí	681
	Eklektické (psychodynamické a interpersonální) pojetí	681
	Kognitivně-behaviorální pojetí	682
25.4.5	Požadavky na vedoucího skupiny	682
25.4.6	Léčebné faktory skupinové psychoterapie	683
25.4.7	Struktura, proces a obsah: dynamické elementy skupiny	684
	Vývoj skupiny	684
	Literatura	687

25.5	Systemická rodinná terapie (Š. Gjuríčová)	687
25.5.1	Východiska systemické rodinné terapie	687
25.5.2	Tři výrazné modely systemické rodinné terapie	688
	Literatura	689
25.6	Hypnóza (M. Maršálek)	690
25.6.1	Sugestibilita, hypnabilita a charakteristika hypnózy	690
25.6.2	Hloubka hypnózy	690
25.6.3	Hypnotizační techniky	690
25.6.4	Léčba hypnózou	691
	Literatura	692
25.7	Psychoedukace (L. Motlová, F. Španiel)	692
	Komunikace v rodině a průběh schizofrenie	693
	Rodina a neochota spolupracovat (noncompliance)	693
	Rodina a stigma	693
	Rodinné psychoedukační programy: cíle, obsah a formy	693
	Účinnost rodinné psychoedukace u schizofrenie	694
	Literatura	694
26	PSYCHOFARMAKA	695
26.1	Antipsychotika (J. Švestka)	696
26.1.1	Klasická antipsychotika	696
	Sedativní antipsychotika	700
	Incizivní antipsychotika	701
26.1.2	Atypická antipsychotika	702
	Selektivní antagonisté dopaminových D ₂ /D ₃ -receptorů	702
	SDA: antagonisté serotoninových, dopaminových a a-adrenalinergních receptorů	703
	MARTA: multireceptoroví antagonisté	703
	Dualisté dopaminových D ₂ /D ₃ a antagonisté serotoninových S ₂ -receptorů	704
	Preparáty	705
	Literatura	708
26.2	Antidepresiva (J. Švestka)	708
26.2.1	Inhibitory zpětného vychytávání monoaminů	709
	1. generace: tricyklická a tetracyklická antidepresiva	709
	Preparáty	712
	2. generace: heterocyklická antidepresiva	713
	3. generace: inhibitory reuptake jen jediného monoaminu	714
	4. generace: SNRI (inhibitory reuptake serotoninu a noradrenalinu)	717
	Stimulans zpětného vychytávání serotoninu	718
26.2.2	Antidepresiva blokující α ₂ -adrenoceptory	718
26.2.3	Inhibitory monoaminoxidáz	719
	Literatura	722
26.3	Anxiolytika (J. Švestka)	722
26.3.1	Nebenzodiazepinová anxiolytika	723
26.3.2	Benzodiazepinová anxiolytika	725
	Dělení benzodiazepinových anxiolytik	726
26.3.3	Anxiolytický působící (psycho)farmaka s jiným hlavním terapeutickým účinkem	729
	Antidepresiva	729
	Antipsychotika	729
	Beta-blokátory	729
	Literatura	730
26.4	Tymoprotektivní (Tymoprotektivní) farmaka (J. Švestka, P. Grof, C. Höschl)	730
	Lithium	731
	Karbamazepin	733
	Kyselina valproová	734
	Lamotrigin	735
	Blokátory kalciových kanálů	735
	Literatura	736

26.5	Hypnotika (<i>J. Švestka</i>).....	737
26.5.1	První generace hypnotik	737
26.5.2	Druhá generace: benzodiazepinová hypnotika	738
26.5.3	Třetí generace: „Z“ hypnotika	740
26.5.4	Jiná psychofarmaka působící hypnoticky	740
	Literatura	741
26.6	Psychostimulancia (<i>J. Švestka</i>).....	742
	Literatura	743
26.7	Neuroprotektiva (<i>J. Švestka</i>)	743
26.7.1	Nootropika	743
26.7.2	Antioxidanty	744
26.7.3	Antagonisté NMDA receptorů	745
26.7.4	Centrální vazodilatancia	745
	Ergotové alkaloidy	745
	Xantinové deriváty	745
26.7.5	Inhibitory acetylcholinesteráz	745
	Literatura	746
26.8	Pohybové, mentální a senzorické extrapyramidové poruchy při léčbě psychofarmaky (<i>M. Maršálek</i>)	747
26.8.1	Pohybové poruchy	747
	Akutní a tardivní parkinsonizmus	747
	Akutní a tardivní dystonie	749
	Akutní a tardivní akatizie	750
	Tardivní dyskineze	751
	Tardivní syndrom Gilles de la Tourette (TGTS)	753
	Tardivní myoklonus (TM)	753
26.8.2	Mentální poruchy	754
	Mentální složka akutních a tardivních extrapyramidových syndromů	754
	Komplexní mentální nežádoucí účinky typu extrapyramidových syndromů	755
	Hypersenzitivní psychóza (HSP)	755
26.8.3	Senzorické poruchy	756
	Tardivní algezie (TAlg)	756
	Literatura	756
26.9	Maligní neuroleptický syndrom (<i>D. Seifertová</i>).....	757
	Literatura	761
	Příloha	762

NEFARMAKOLOGICKÁ BIOLOGICKÁ LÉČBA **763**

27.1	Elektrokonvulzivní terapie (<i>D. Seifertová</i>).....	764
27.1.1	Indikace	764
27.1.2	Kontraindikace	764
27.1.3	Metodika postupu při EKT	765
	Vyšetření před EKT	765
	Postup při EKT	765
27.1.4	Elektrokonvulzivní přístroje	766
	Umístění elektrod	766
	Dávkování stimulu	767
	Abortivní EKT	767
	Prodloužené paroxyzmy	767
27.1.5	Frekvence EKT	767
	Pokračovací nebo udržovací EKT	767
27.1.6	Nežádoucí účinky po EKT	767
	EKT u speciálních populací	768
	Souběžná farmakoterapie	768
27.1.7	EEG	768
27.1.8	Mechanismus účinku	768
	Závěr	770
	Literatura	770

27.2	Psychochirurgie (R. Balon)	772
	Literatura	773
27.3	Fototerapie (J. Praško)	773
	27.3.1 Mechanismus účinku	774
	27.3.2 Indikace	775
	27.3.3 Vedlejší účinky	775
	27.3.4 Kontraindikace	775
	27.3.5 Praktické užití	775
	Literatura	776
27.4	Spánková deprivace (R. Balon)	776
27.5	Transkraniální magnetická stimulace (R. Balon)	777
	Literatura	777
27.6	Ostatní léčebné modality (R. Balon)	777
	27.6.1 Vagová stimulace	777
	27.6.2 Akupunktura	777
	27.6.3 Disulfiram	777
	27.6.4 Metadon, naltrexon	778
	27.6.5 Amobarbitalový rozhovor	778
	27.6.6 Hormonální léčba	778
	Melatonin	778
	27.6.7 Léčba přípravky z léčivých bylin (fytoterapie)	778
	Literatura	778
28	DĚTSKÁ A DOROSTOVÁ PSYCHIATRIE	779
28.1	Úvod a historické poznámky (E. Malá)	780
28.2	Dítě v rodině (Z. Dytrych)	780
28.3	Vývojová psychologie (Z. Matějček)	781
	28.3.1 Pojem vývoje	781
	28.3.2 Periodizace vývoje a jednotlivé vývojové fáze	781
28.4	Specifika dětské a dorostové psychiatrie (E. Malá)	783
28.5	Týrané a zneužívané děti (H. Provazníková)	784
	28.5.1 Diagnostická vodítka	785
	28.5.2 Prevence týrání, zneužívání a zanedbávání dětí	785
28.6	Schizofrenie (E. Malá)	785
	28.6.1 Epidemiologie	785
	28.6.2 Schizofrenie v dětství	786
	28.6.3 Schizofrenie v adolescenci	786
	28.6.4 Prognóza	787
	28.6.5 Diferenciální diagnóza	787
	28.6.6 Terapie	787
28.7	Deprese (E. Malá)	787
	28.7.1 Epidemiologie	787
	28.7.2 Etiologie	788
	28.7.3 Somatický syndrom	788
	28.7.4 Diferenciální diagnóza	789
	28.7.5 Terapie	789
	Farmakoterapie	789
28.8	Suicidia (E. Malá)	789
	28.8.1 Rizikové faktory	791
	28.8.2 Terapie	791
28.9	Obsedantně-kompulzivní porucha (E. Malá)	791
	28.9.1 Epidemiologie	791
	28.9.2 Etiologie	792
	28.9.3 Průběh a prognóza	792

3.5.2	Hypotalamo-pituito-adrenální osa (HPA)	132
	Regulace aktivity HPA	132
	Hodnocení aktivity HPA	133
	HPA a psychopatologie	133
	Neurosteroidy	134
3.5.3	Hypotalamo-pituito-tyreoidální osa (HPT)	136
	Regulace HPT	136
	Hodnocení aktivity HPT	136
	Hypotyreóza	136
	Hypertyreóza	136
3.5.4	Hypotalamo-pituito-gonadální osa (HPG)	136
	Testosteron	137
	Estrogeny	137
	Prolaktin	137
3.5.5	Vliv dalších neuropeptidů	137
	Opioidní peptidy	137
	Vazopresin a oxytocin	138
	Neuropeptid Y	138
	Galanin	138
	Inzulin	138
	Literatura	138
3.6	Etologie a psychiatrie (C. Höschl)	139
	Uplatnění etologie v medicíně	146
	Literatura	148
3.7	Sociobiologie (C. Höschl)	149
	Literatura	152

4

PSYCHOLOGICKÉ OTÁZKY V PSYCHIATRII **153**

4.1	Základy psychologie (R. Babbov)	154
4.1.1	Předmět psychologie	154
4.1.2	Stručný nástin dějin psychologie	154
4.1.3	Hlavní psychologické směry 20. století	155
4.1.4	Členění psychologie	156
4.1.5	Metody psychologie	156
4.1.6	Psychické funkce	157
	Vnímání	157
	Paměť	158
	Učení	158
	Myšlení a inteligence	159
	Cítění	160
	Motivace	160
4.1.7	Člověk mezi lidmi	161
	Literatura	162
4.2	Učení a paměť (J. Bureš)	162
4.2.1	Neasociativní učení	162
4.2.2	Asociativní učení	162
	Klasický podmíněný reflex	162
	Instrumentální podmíněný reflex	163
	Vyhasínání a zapomínání	163
4.2.3	Deklarativní a procedurální paměť	164
	Nervové mechanismy paměti	164
	Časová dynamika paměti	164
	Lokalizace pamětních stop	165
	Neverbální deklarativní paměť	165
	Literatura	165
4.3	Agrese a násilí (J. Volavka)	166
4.3.1	Definice a posuzovací škály	166
4.3.2	Demografické koreláty agrese	166
	Všeobecná populace	166
	Populace psychiatrických pacientů	166

4.3.3	Druhy agrese	166
4.3.4	Neurochemické mechanismy agrese a jejich genetický podklad	167
4.3.5	Mozkové struktury a funkce ovlivňující agresi	167
4.3.6	Alkohol	168
4.3.7	Drogy	169
	Psychofarmakologické účinky drog na agresivitu	169
4.3.8	Impulzivní agrese	169
	Psychofarmakologická léčba impulzivní agrese	170
4.3.9	Agrese u psychóz	170
	Psychofarmakologická léčba agrese u psychóz	171
	Literatura	172
4.4	Motivace (J. Madlafousek)	172
4.4.1	Základní charakteristiky (primární) motivace	173
	Pojem „motivační systém“	173
	Motivace a racionální uvažování	173
	Motivační stavy	173
	Kritika unitárního pojetí a energetického modelu motivace	174
4.4.2	Specifické domény motivovaného chování	174
	Funkční organizování motivačních systémů	174
	Motivující vztahy	174
	Domény motivovaného chování	175
4.4.3	Klinické a sociální souvislosti motivovaného chování	175
	Agresivní chování	175
	Násilí a zdroje	175
	Literatura	176
4.5	Klinická psychologie (M. Preiss)	176
4.5.1	Úkoly klinické psychologie	176
4.5.2	Z historie klinické psychologie	177
4.5.3	Působíště klinické psychologie	178
	Postavení klinického psychologa na pracovišti	178
4.5.4	Psychodiagnostické metody	178
	Pozorování	178
	Rozhovor	179
	Psychologické testy	179
	Jaké psychologické testy by měl psychiatr znát?	181
	Neuropsychologické testy	183
	Užívání psychodiagnostických metod	184
4.5.5	Osobnost klinického psychologa	184
4.5.6	Vize klinické psychologie	184
	Literatura	185
4.6	Neuropsychologie (M. Preiss)	185
4.6.1	Definice neuropsychologie	185
4.6.2	Z historie neuropsychologie	185
4.6.3	Základní neuropsychologická terminologie	186
4.6.4	Chování	187
4.6.5	Neuropsychologické vyšetření	187
	Screeningové a podrobné vyšetření	189
4.6.6	Neuropsychologický nález	189
4.6.7	Klinická aplikace	191
	Aplikace v neurologii	191
	Aplikace v psychiatrii	191
4.6.8	Osobnost a psychosociální následky poškození mozku	192
	Neuropsychologická rehabilitace	192
	Literatura	193
4.7	Teorie osobnosti (R. Babbouh)	193
4.7.1	Antické temperamenty	193
4.7.2	Psychoanalytické teorie osobnosti	194
4.7.3	Individuální psychologie	194
4.7.4	Analytická psychologie	194

4.7.5	Konstituční psychologie	195
4.7.6	Transakční teorie osobnosti	195
4.7.7	Humanistické teorie osobnosti	195
4.7.8	Faktorově analytické přístupy	196
4.7.9	Biologické teorie osobnosti	196
	Závěr	197
	Literatura	197
4.8	Psychoanalytické teorie v psychiatrii (<i>V. Mikota</i>)	197
	Prepsychoanalytické období (1881–1900)	197
	Překladatelské období (1900–1923)	198
	Klasické období (1923–1939)	200
	Egopsychologické období (1939 až 80. léta 20. století)	200
	Současné – integrativní období (80. léta až dosud)	203
	Literatura	203
4.9	Psycholingvistika (<i>J. Horáček</i>)	203
4.9.1	Složky a charakteristiky jazyka	204
4.9.2	Anatomická lokalizace řeči a afázie	204
4.9.3	Struktura řeči a mentální reprezentace	205
4.9.4	Poruchy řeči a psychopatologie	206
4.9.5	Patologie řeči u duševních poruch	207
	Závěr	207
	Literatura	207
4.10	Kognitivní věda a problém vztahu mezi myslí a tělem (<i>I. Havel</i>)	207
4.10.1	Kognitivní věda – pokus o integraci disciplin	208
	Umělá inteligence	208
	Neuronové sítě a konekcionismus	209
	Vnitřní prožívání	209
4.10.2	Filozofický problém mysli a těla	210
	Moderní názory	211
	Počítačová metafora a „silná“ umělá inteligence	211
	Konekcionistický funkcionalismus a teorie emergence	212
	Co je vědomí?	212
	Literatura	212
4.11	Transpersonální psychologie (<i>S. Grof</i>)	213
4.11.1	Historie, teorie a praxe	213
	Historická východiska	213
4.11.2	Empirické a teoretické základy transpersonální psychologie	214
	Literatura	217
4.12	Evoluční psychologie (<i>J. Madlafousek</i>)	218
4.12.1	Vymezení pojmů	218
4.12.2	Mechanismy generující chování	219
4.12.3	Evoluce Homo sapiens sapiens	219
4.12.4	Metodika evoluční psychologie	220
4.12.5	Reprodukční strategie Homo sapiens sapiens	220
4.12.6	Psychiatrie a evoluční medicína	221
	Literatura	221
5	SOCIOLOGIE V PSYCHIATRII (<i>K. Chromý</i>)	223
5.1	Sociologie duševních poruch	224
5.1.1	Historie	224
5.1.2	Nemoc ze sociologického pohledu	224
5.1.3	Sociologické dělení nemocí	225
5.1.4	Stereotyp jedince s duševní poruchou	225
5.1.5	Laické dělení duševních poruch	225
5.1.6	Stereotyp psychiatri	225
5.1.7	Klinická mentalita	225
5.1.8	Stigma	226
5.1.9	Prestíž oboru	226

5.1.10	Nálepkovací teorie	227
5.1.11	Medicinizace	228
	Podstata medicinizace	229
	Výsledky medicinizace	229
	Literatura	230
5.2	Sociální psychiatrie	230
5.2.1	Ústavní péče	230
	Systém otevřených dveří	230
	Atmosféra lůžkového zařízení	231
5.2.2	Důraz na mimoústavní péči	231
5.2.3	Zdravotní výchova	231
	Současný stav	232
	Literatura	232
6	VÝZKUMNÉ METODY V PSYCHIATRII	233
6.1	Epidemiologický výzkum (L. Csémy, E. Dragomirecká)	234
6.1.1	Předmět psychiatrické epidemiologie	234
	Základní pojmy	234
6.1.2	Metody epidemiologického výzkumu	234
6.1.3	Epidemiologické studie v oblasti duševního zdraví	236
	Literatura	237
6.2	Experimentální psychózy (S. Grof)	237
	Literatura	239
6.3	Animální modely psychických poruch (C. Höschl)	240
6.3.1	Drogová závislost	240
6.3.2	Demence	240
6.3.3	Deprese	240
6.3.4	Úzkost	241
6.3.5	Agrese	241
6.3.6	Psychózy (schizofrenie)	242
	Literatura	243
6.4	Farmakologické studie (V. Filip)	243
6.4.1	Protokol studie	243
6.4.2	Uspořádání studie	244
6.4.3	Randomizace	245
6.4.4	Metody klinického hodnocení	246
6.4.5	Nežádoucí příhody	246
6.4.6	Zpracování dat	247
6.4.7	Dokumentace klinické studie	247
6.4.8	Zajištění kvality	248
6.5	Aplikace statistiky (R. Babbouh)	249
6.5.1	Druhy statistik	249
6.5.2	Typy proměnných	249
6.5.3	Deskriptivní statistika	250
6.5.4	Testování hypotéz	250
6.5.5	Statistické testy	251
6.5.6	Statistické metody	251
6.5.7	Metaanalýza	252
	Literatura	252
6.6	Základní dovednosti výzkumníka (J. Libiger, M. Alda, M. Kopeček, C. Höschl)	252
6.6.1	Jak číst vědecký článek	252
6.6.2	Jak se vyznat v medicínských informacích	254
6.6.3	Jak uspořádat klinickou studii	255
	Příprava projektu a výzkumný protokol	255
	Spolupráce ve výzkumu	256
	Etické otázky	256

	Kde a jak žádat o grant 256	
6.6.4	Jak napsat vědecký článek	256
	Literatura	258

7 PSYCHIATRICKÉ VYŠETŘENÍ (L. Motlová) 259

7.1	Základní identifikační údaje	261
7.2	Anamnéza	261
7.2.1	Rodinná anamnéza	261
7.2.2	Osobní anamnéza	261
	Dětství 262	
	Sexuální anamnéza 262	
	Sociální anamnéza 262	
	Vztah k návykovým látkám 262	
	Somatická onemocnění 262	
	Psychiatrická anamnéza 262	
7.2.3	Objektivní anamnéza	263
7.3	Nynější onemocnění	263
7.4	Přítomný stav psychický	263
	Celkové vzezření 263	
	Postoj k vyšetření 263	
	Psychomotorika 263	
	Řeč 263	
	Vědomí a orientace 263	
	Emoce a afektivita 263	
	Vnímání 264	
	Myšlení 264	
	Soustředění 264	
	Intelekt 264	
	Paměť 264	
	Náhled (nozognozie) 265	
	Spolehlivost (hodnověrnost) 265	
7.5	Přítomný stav somatický	265
7.6	Psychodynamický rozbor	265
7.7	Diagnóza a diferenciální diagnóza	266
7.8	Terapeutický plán	266
	Souhrn	266
	Literatura	266

8 POMOCNÉ VYŠETŘOVACÍ METODY 267

8.1	Zobrazovací a funkčně zobrazovací metody v psychiatrii	268
	(T. Hájek, J. Horáček, M. Kopeček, J. Libiger, F. Španiel)	
8.1.1	Rozdělení zobrazovacích metod	268
8.1.2	Principy zobrazovacích metod	268
	RTG 268	
	Počítačová tomografie (CT) 268	
	Dynamické CT (Xe/CT) 269	
	Magnetická rezonance (MR) 269	
	Jednofotonová emisní tomografie (SPECT) 270	
	Pozitronová emisní tomografie (PET) 270	
8.1.3	Použití zobrazovacích metod v psychiatrii	272
	Strukturální zobrazovací metody 272	
	Funkčně zobrazovací metody (PET, SPECT, fMR, MRS, CT) 272	
	Neurofyzilogické studie 272	
	Neurochemické a receptorové studie 273	
8.1.4	Klinické nálezy zobrazovacími metodami u vybraných neuropsychiatrických onemocnění	273
	Fyzilogické stárnutí 273	

	Demence	273
	Normotenzní hydrocefalus	274
	Huntingtonova chorea	274
	Parkinsonova nemoc	274
	Hepatolentikulární degenerace (Wilsonova choroba)	274
	Epilepsie	274
	Abúzus	274
	Schizofrenie	274
	Poruchy nálady	276
	Neurotické a úzkostné poruchy	276
	Závěr	276
	Literatura	277
8.2	EEG v psychiatrii (M. Matoušek)	278
8.2.1	Technika	278
8.2.2	Popis EEG křivky	278
8.2.3	Normální EEG	279
8.2.4	Patologický EEG	279
	Epilepsie	279
	Demence	280
	Psychózy	281
	Neurózy	282
	Poruchy osobnosti	282
	Změny EEG vlivem léčby a při intoxikacích	283
	Závěr	283
	Literatura	283
8.3	Laboratorní vyšetření v psychiatrii (J. Sikora)	284
8.3.1	Vodní a minerálový metabolismus	284
8.3.2	Stanovení metabolitů	284
8.3.3	Aktivity enzymů	285
8.3.4	Vyšetření mozkomíšního moku	285
8.3.5	Laboratorní diagnostika syfilis a AIDS	286
8.3.6	Vyšetření hormonů	287
	Funkční testy	287
8.3.7	Vyšetření moče	287
	Návykové látky	288
8.3.8	Stanovení psychofarmak	288
	Literatura	288
8.4	Psychometrická vyšetření (škály) (V. Filip, J. Klaschka)	288
	Stupnice sebespozovací versus hodnocené vnějším pozorovatelem	289
	Stupnice diskrétní versus analogové	289
	Obecný versus deskriptivní popis kotvičích bodů	289
	Alternativní přístupy ke konstrukci škál	290
	Praktické použití psychiatrických posuzovacích stupnic	290
	Literatura	293
9	PSYCHOPATOLOGIE (OBECNÁ PSYCHIATRIE) (J. Horáček, J. Švestka)	295
9.1	Poruchy vědomí	296
9.1.1	Kvantitativní poruchy vědomí (zastřené vědomí)	297
	Somnolence	297
	Sopor	297
	Kóma	297
	Mloba (kolaps, synkopa)	298
9.1.2	Kvalitativní poruchy vědomí (oblužené vědomí)	298
	Delirium	298
	Obnubilace (mráкотný stav)	299
	Poruchy idiognoze	300
	Literatura	300
9.2	Poruchy vnímání	301
9.2.1	Fyziologický podklad vnímání	301
9.2.2	Rozdělení poruch vnímání	302

	Iluze	302
	Halucinace	303
	Psychosenzorické poruchy	304
	Gnostické poruchy	305
	Literatura	305
9.3	Poruchy pozornosti	306
9.3.1	Fyziologický podklad pozornosti	306
9.3.2	Rozdělení a vlastnosti pozornosti	307
9.3.3	Poruchy pozornosti	307
	Výskyt poruch pozornosti	307
	Metody zjišťování poruch pozornosti	307
	Literatura	308
9.4	Poruchy intelektu	308
9.4.1	Definice intelektu a inteligence	308
	Inteligence z pohledu teorie informací	309
9.4.2	Vývoj intelektu	309
9.4.3	Měření intelektových schopností	309
9.4.4	Třídění intelektových schopností podle stupně IQ	310
9.4.5	Rozvoj intelektu	310
9.4.6	Poruchy intelektu	311
	Mentální retardace	311
	Demence	313
	Literatura	313
9.5	Poruchy emocí	314
9.5.1	Definice a charakteristické rysy emocí	314
9.5.2	Tělesné projevy emocí	314
9.5.3	Fyziologické mechanismy emocí	314
9.5.4	Rozdělení emocí	315
9.5.5	Poruchy emocí	316
	Poruchy afektu	316
	Poruchy nálady	317
	Poruchy vyšších citů	319
	Poruchy struktury emocí	319
	Literatura	320
9.6	Poruchy myšlení	320
9.6.1	Definice myšlení	320
	Myšlenkový proces	320
	Myšlení z pohledu zpracování informací a neuronálních sítí	320
9.6.2	Poruchy myšlení	321
	Poruchy formy myšlení	321
	Poruchy struktury myšlení	321
	Poruchy obsahu myšlení (bludy)	322
	Literatura	325
9.7	Poruchy pudů	326
9.7.1	Definice pudů	326
9.7.2	Poruchy pudů	326
	Poruchy pudu obživného (nutričního)	326
	Poruchy pudu sebezáchovy	326
	Poruchy pudu rodičovského	327
	Literatura	327
9.8	Poruchy vůle a volního jednání	328
9.8.1	Definice vůle a volního jednání	328
9.8.2	Poruchy volního procesu	328
	Globální poruchy vůle	328
	Poruchy složek volního procesu	328
9.8.3	Poruchy volního jednání	329
	Patologicky zaměřené jednání	330
	Poruchy psychomotoriky	330
	Literatura	331

9.9	Poruchy paměti	332
9.9.1	Definice paměti	332
9.9.2	Tři základní složky paměti	332
9.9.3	Proces učení a zapomínání	332
9.9.4	Fyziologie a patofyziologie paměti	333
9.9.5	Typy paměti	333
9.9.6	Konsolidace paměťových stop	335
9.9.7	Poruchy paměti	335
	Kvantitativní poruchy paměti	335
	Kvalitativní poruchy paměti (paramnézie)	336
	Literatura	338
10	KLASIFIKACE DUŠEVNÍCH PORUCH (P. Smolík)	339
10.1	Taxonomická otázka vztahu mysli a těla	340
10.2	Typy a strategie lékařské klasifikace	343
10.3	Vývoj klasifikace duševních poruch	344
10.4	Mezinárodní klasifikace duševních poruch MKN-10	344
10.5	Reliabilita a validita diagnostických kritérií a kategorií klasifikací DSM-IV a MKN-10	345
10.6	Důležitá upozornění a omezení při používání klasifikací MKN-10 a DSM-IV	346
10.7	Klasifikace duševních poruch v současném světě	346
10.8	Kritika soudobých klasifikačních systémů duševních poruch	347
10.9	Perspektivy klasifikace duševních poruch	348
	Literatura	348
11	SCHIZOFRENNÍ PORUCHY (J. Libiger)	351
11.1	Pojem a historie	352
11.1.1	Definice a význam pojmu	352
11.1.2	Historie	353
11.2	Diagnostika	357
11.2.1	Klinická diagnóza	357
	Diagnostická vodítka (MKN-10) pro schizofrenii (F20)	358
11.2.2	Operacionalizovaná diagnóza	359
	Diagnostická kritéria pro schizofrenii v DSM-IV	359
11.2.3	Diferenciální diagnóza	360
	Akutní psychotický stav	360
	Ohraničení schizofrenie oproti ostatním psychózám	361
	Pomocná vyšetření	362
11.3	Průběh	362
11.3.1	Stadia průběhu	362
11.3.2	Varianty průběhu	364
11.3.3	Formy onemocnění	365
	Paranooidní forma schizofrenie (F20.0)	365
	Hebefrenní forma schizofrenie (F20.1)	366
	Katatonní forma schizofrenie (F20.2)	366
	Simplexní forma schizofrenie (F20.6)	367
	Nediferencovaná forma schizofrenie (F20.3)	369
	Reziduální schizofrenie (F20.5)	369
	Pozitivní a negativní formy schizofrenie	370
	Deficitní schizofrenie	370
11.4	Epidemiologie	372
11.5	Etiologie a patogeneze	374